

שתחלוץ, או עד שיבאו אותם עדים לבי"ד ויתברר הדבר.

שנינו במשנה: "האומר זה בני נאמן, זה אחי אינו נאמן". ואינו יורש עם אחיו, אלא נוטל עמו בחלקו בלבד. ומכל מקום, אם נפלו לאותו אח נכסים ממקום אחר, ומת בלא בנים, ירשוהו כל האחים בשוה.

והוינן בה: ואיך [האחים האחרים] מאי קאמרי?

אי קאמרי אחונא הוא, אמאי יטול עמו בחלקו ותנו לא, הלא היה עליו לחלוק עם כל אחיו בשוה?

אלא ודאי מדובר: דקא אמרי לאו אחינו הוא⁽¹³²⁾, ומשום כך אינו חולק אלא עם אותו אח שהודה לו שהוא אחיו.

ואם כן קשה, אימא סיפא, נפלו לו נכסים

ממקום אחר יירשו אחיו עמו, ואם אינם מודים שהוא אחיהם, מדוע ירשו את נכסיו, הא אמרי ליה לאו אחונא הוא?

ומתרצת הגמרא: לא צריכא, דקא אמרי אין אנו יודעין. ולכן, אינו נוטל עמם בחלקם, כיון שעליו להביא ראיה שאחיהם הוא,

אך אם מת יטלו אחיו חלק בנכסיו עם אחיהם, שהרי הודה להם שאחיהם הוא.

אמר רבא, זאת אומרת, מדין זה יש ללמוד, שהאומר "מנה לי בידך", וחלה אומר "איני יודע", פטור. ואין מוציאים ממנו ממון מספק, אף על פי שהתובע טוען טענת ברי, והנתבע טוען טענת שמא, דאמרינן, "המוציא מחבירו עליו הראיה".

ומכאן ראיה נגד רב הונא ורב יהודה הנזכרים במסכת בבא קמא (ק"ח א'), שלשיטתם ברי ושמא ברי עדיף.

היתר, וסתם אשת איש משמרת עצמה מזנות, ואיסור קל הוא אם תנשא לכהן, אין לנו לאוסרה מספק.

אבל להתיר יבמה לשוק, כיון שהיתה עד עכשיו בחזקת איסור אשת איש, דאיסור חנק הוא, (ואף על פי שאחר מות בעלה אינה אסורה אלא בלאו, לא פקע ממנה חזקת איסור חנק שהיה עליה עד שתותר זיקת היבמין שעליה), והרי היא בחזקת איסור עד עכשיו, אין להתירה מספק.

ומדברי הרשב"ם הללו הוכיח בשב שמעתתא (שמעתא ה פרק א) שמחזיקים מאיסור לאיסור. ואף על פי שאיסור אשת איש הראשון פקע, אין מתירים אותה, כיון שכעת היא באיסור לאו.

ובדברי הרשב"ם עיין עוד בתוספות (כתובות

כג א ד"ה עידי טומאה), וברעק"א בסוגיין.

132. משמע, שאם היו אומרים "אינו אחינו", אינם נוטלים שום חלק בירושה.

והקשה המשנה למלך (נחלות ד ח), הרי יש כאן הודאה נגד הודאה, דאף שהאחים הודו שאינו אחיהם, מכל מקום כנגד זה הודה ראובן שאחיהם הוא, ועליו לתת להם חלק בירושה? ובקצות החושן (רפ א) תרץ, שהודאה נגד הודאה הוי כספק תרי ותרי, ומעמידים בחזקתמרא קמא, או מוחזק, ובנידון דידן, זה שאמר "אחי הוא", ודאי אח הוא, והשני ספק, ואין ספק מוציא מידי ודאי.

ובנתי"מ (שם ג) כתב דעדיפא הודאתו שלאו אחיו הוא, דהודאה גמורה היא שאין הממון שלו, מה שאין כן הודאת ראובן ששמעון